

Čís. 917.

Dozorce vězňů požívá ochrany § 153 tr. zák.

(Rozh. ze dne 7. září 1922, Kr I 690/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. března 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 153 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Co se týče důvodu dle § 281 čís. 10 tr. ř., jímž zmateční stížnost uplatňuje, že dozorce vězňů nepožívá ochrany dle § 153 tr. zák., poněvadž prý není veřejným úředníkem, dlužno odepřítí zmateční stížnosti oprávněnosti. Veřejným úředníkem ve smyslu § 153 tr. zák. dlužno vzhledem k definici pojmu úředníka v druhém odstavci § 101 tr. zák. rozuměti každého, kdo přímým nebo nepřímým veřejným příkazem, přísežně nebo bez přísahy je zavázán, obstarávati záležitosti vlády. Pojmu záležitosti vlády odpovídá souhrn zařízení veřejného práva, jimiž upraveny jsou záležitosti veřejné t. j. takové, které se dotýkají bezprostředně celku neb aspoň jistého kruhu státních občanů, a jimiž státní občané podrobeni jsou nařízením, k tomu cíli nutným. K záležitostem vlády náleží zcela nepochybně zejména i záležitosti, spadající v obor trestního soudnictví, vykonávaného státem, a není konečně příčiny k pochybnostem v tom směru, že i dozorce vězňů, vykonávaje v této své vlastnosti dozor nad vězni, jemu jako služební povinnost uložený, obstarávati takto záležitosti vlády. Nesejde jmenovitě ani na tom, že při jeho úředních výkonech stránka tělesná převládá nad stránkou duševní; zákon v tom směru nijak nerozeznává a nečiní pojmy »veřejného úředníka« a »obstarávání záležitostí vlády« odvislými od předpokladu, by v prvém směru šlo jen o osoby vyššího předběžného vzdělání pokud se týče vyšší inteligence duševní vůbec, v druhém směru pak o úkony předpokládající toto vyšší vzdělání nebo vyšší inteligenci čili takové, které přicházejí k místu buď výhradně nebo převážně činností duševní. Právem uznal proto nalézací soud dozorce vězňů ve státní věznici na Pankráci, Aloisa R-a již vzhledem k povaze služeb, na něm státem požadovaných a jím plněných, za veřejného úředníka ve smyslu § 153 tr. zák. a nebylo potřebí, aby byl svůj výrok v tomto ohledu zvlášť odůvodňoval.

Čís. 918.

Jde o pokus podvodu, měl-li pachatel na cestách padělané cestovní povolení, třebas ho nebyl použil.

(Rozh. ze dne 7. září 1922, Kr I 1006/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne

27. července 1922, pokud jím byla obžalovaná uznána vinnou zločinem pokusu podvodu dle §§ 8, 197 a 199 lit. d) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost odporuje rozsudku první stolice jen potud, pokud obžalovaná byla uznána vinnou zločinem nedokonaného podvodu dle §§ 8, 197, 199 d) tr. zák., a dovozuje z důvodu zmatečnosti čís. 9 (správně čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř., že skutková podstata zločinu podvodu jest splněna teprve tehdy, bylo-li sfašované listiny skutečně použito k oklamání, kdežto v této trestní věci nevyšlo na jevo, že se obžalovaná pokusila o to, by někoho uvedla sfašovanou listinou v omyl. Stížnost dokazuje takto patrně, že v činnosti stěžovatelčině jde o beztrestné jednání přípravné. Než nelze jí přisvědčiti. Ustanovení § 8 tr. zák. předpokládá slovy: že zlomyslník předsevzal čin vedoucí ku skutečnému vykonání zločinu — toliko, že pachatel začal již s postupnou svou činností, směřující k určitému účinku protizákonnému. Nezáleží proto ani na tom, zdali započatá činnost pachatelova přiblížila se více nebo méně k zamýšlenému účinku bezprávnému, ani na tom, zdali jí bylo uskutečněno více nebo méně podmínek výsledku zákonem zapovězeného. Nelze zejména požadovati, aby pachatel předsevzal již takový čin, z něhož bezprostředně nastává účinek, k němuž úmysl pachatelův směřuje. Již tehdy je tu zevní zlý čin ve smyslu § 11 tr. zák. vedoucí ke skutečnému vykonání, projevuje-li se v tom, co zevně se děje, rozhodná vůle pachatelova, uskutečnění zamýšlené trestné konání. Po této stránce pak zjišťuje rozsudek první stolice, že stěžovatelka překročila hranice vícekrát již dříve, než uplynula doba, na kterou znělo dle padělání stěžovatelkou předsevzatého osvědčení pro malý (denní) styk pohraniční a že stěžovatelka na těchto cestách měla je u sebe, aby ho použila jako průkazu. Tím, že stěžovatelka měla tuto padělanou listinu u sebe na cestách, na kterých pravděpodobně mohla pro ni nastati nutnost prokázati úřední povolení, jež listinou tou bylo (klamně) osvědčeno, projevil se zevně způsobem nepochybným bezprávný úmysl stěžovatelky uvést po případě předložením padělané listiny dozorcí orgány v omyl ohledně jejího oprávnění ku překročení hranice a poškoditi tím stát na právu, upravití překročování hranic dle zájmů veřejných a zameziti, aby hranice nebyla překročena osobou, která neměla k tomu úředního povolení. Ježto pak k tomuto výsledku dle zjištění nalézacího soudu nedošlo jen náhodou, že stěžovatelka pohraničními orgány kontrolována nebyla, tedy z příčin jsoucích mimo její vůli, nelze stanovisko nalézacího soudu, podřadujícího činnost stěžovatelky pod pojem zločinu nedokonaného podvodu, shledati právně pochybeným.

Čís. 919.

Četnictvo jest i v republice Československé osobou vrchnostenskou ve smyslu § 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 7. září 1922, Kr II 331/21.)